

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ
НА СЪЮЗА ПО ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 24.6.2022 г.
JOIN(2022) 28 final

ANNEX

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

**СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Курс към устойчива синя планета - съвместно съобщение относно програмата на
ЕС за международно управление на океаните**

{SWD(2022) 174 final}

1. ПОДОБРЯВАНЕ НА РАМКАТА ЗА МЕЖДУНАРОДНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОКЕАНИТЕ¹

Защита и опазване на морското биологично разнообразие

Европейският съюз:

- *ще настоява за амбициозна глобална рамка за биологичното разнообразие след 2020 г. в рамките на Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР) и за амбициозно, справедливо и равноправно споразумение за морско биологично разнообразие на зоните, разположени извън националните юрисдикции (БРИНЮ);*
- *ще се застъпва за това експлоатацията на морски минерали в района² да не започва, преди да е изпълнен всеки един от следните три критерия: i) налични са достатъчно научни знания за дълбоководните екосистеми и потенциалните последици от добивните дейности върху морските екосистеми и техните услуги; ii) съществуват подходящи разпоредби за ефективно опазване на морската среда от вредните последици на добивните дейности в района в съответствие с принципа на предпазливост и Конвенцията на ООН по морско право и iii) може да се докаже, че добивните технологии и експлоатационни практики не пораждат вредно въздействие;*
- *активно ще насърчава създаването на морски защитени зони (МЗЗ) в Антарктика в зоната, определена от Комисията за опазване на антарктическите живи морски ресурси съгласно конвенция CAMLR;*
- *в предстоящия си план за действие ще предвиди мерки за съхраняване на рибните ресурси и опазване на морските екосистеми, като се основава на правното изискване на ЕС за постигане на добро екологично състояние, включително за целостта на морското дъно, и при необходимост ще въвежда мерки за регламентиране на използването на риболовни уреди, които са най-вредни за биологичното разнообразие.*

Устойчиво рибарство и устойчива аквакултура

Европейският съюз:

- *ще се опира на глобалното споразумение на СТО за забрана на някои видове субсидии в областта на рибарството, сключено през юни 2022 г., и ще настоява във възможно най-кратък срок в него да се включат елементите, които все още се договарят.*
- *ще продължи да насърчава спазването и ефективното прилагане на международните правила за борба с ННН риболов, по-специално на Споразумението на ФАО за мерките на пристанищната държава³, и да играе водеща роля в изготвянето на доброволни насоки на ФАО относно трансбордирането;*

¹ Действията, отбелязани с получер шрифт, са подчертаните в съвместното съобщение относно международното управление на океаните.

² По смисъла на Конвенцията на ООН по морско право „район“ е повърхността на морското и океанското дъно и неговите недра отвъд пределите на националната юрисдикция.

³ Включително чрез разработване на помощни инструменти (глобална система за обмен на информация, глобален регистър на риболовните кораби, хладилните транспортни кораби и снабдителните кораби) и подпомагане на развиващите се държави.

- ще продължи да насърчава механизмите за борба с ННН риболов във всички РОУР и да настоява за превръщането в РОУР на регионалните органи по рибарство, по-специално на Комитета по риболова в централната източна част на Атлантическия океан и Комисията по риболова в централната западна част на Атлантическия океан;
- ще улеснява комуникацията и координацията между РОУР по отношение на най-добрите практики в управлението на рибарството и други въпроси от общ интерес („общност за обмен на практики“), като се основава в максимално възможна степен на съществуващите процеси;
- ще допринася за успешното прилагане на Споразумението за предотвратяване на нерегулирания риболов в открито море в централната част на Северния ледовит океан и ще подкрепя определянето на МЗЗ в Северния ледовит океан, включително чрез Конвенцията за защита на морската среда на Североизточния Атлантически океан (конвенция OSPAR);
- ще реструктурира своите споразумения за партньорство в областта на устойчивото рибарство, така че те да допринасят в по-голяма степен за подобряването на управлението на океаните;⁴
- ще продължи да следи отблизо дейността на своя флот извън водите на ЕС чрез Регламента относно устойчивото управление на външните риболовни флотове⁵, а на международната сцена ще насърчава стандарти на същото високо равнище;
- ще се стреми към разширяване на търговията с устойчиви риболовни продукти, като се изпълняват поетите ангажimenti съгласно двустранните търговски споразумения с трети държави, и ще укрепва управлението на океаните чрез своите споразумения за партньорство и сътрудничество.

Защита на морската среда на регионално равнище

Европейският съюз:

- ще увеличи усилията си за присъединяване към Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване;
- ще подкрепя участието на регионалните морски конвенции, плановите за действие и други подобни регионални механизми по света в рамките на Програмата на ООН по околната среда за регионалните морета при изпълнението на международните ангажimenti, свързани с опазването и устойчивото използване на биологичното разнообразие, включително в зоните, разположени извън националните юрисдикции (БРИНЮ), и в борбата срещу замърсяването с пластмаси.

Стратегически партньорства

Европейският съюз:

- ще използва, когато е уместно, съществуващите диалози и формати за сътрудничество, за да интегрира сътрудничеството в областта на управлението на океаните;⁶

⁴ Комисията извършва оценка на СПОУР с цел да ги направи по-ефикасни и ефективни, както и с оглед на по-доброто изпълнение на целите на двустранното сътрудничество и на външното измерение на ОПОР.

⁵ Регламент (ЕС) 2017/2403.

- ще засилва сътрудничеството в областта на управлението на океаните в рамките на новото Споразумение за партньорство между ЕС и Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ);
- ще подпомага партньорските региони и държави в рамките на „Глобална Европа“ за укрепване на капацитета им за по-добро управление на океаните, включително с подкрепа на ефективното прилагане на ключови инструменти за глобалното управление на океаните, опазването и устойчивото използване на морските ресурси, развитието на устойчива синя икономика, насърчаването на основани на океана действия за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, както и на премахването на заплахите за морската сигурност⁷;
- през 2023—2024 г. ще постави началото на действия в подкрепа на по-доброто управление на океаните, включително развитието на устойчиви сини икономики в Африка, в съответствие с програмирането за „Глобална Европа“ за Африка. През 2022 г. ще бъде създадена стратегическа група Африка—ЕС по въпросите на управлението на океаните, която да предложи стратегически приоритети;
- през 2023 г. ще бъде съорганизатор на Втория форум на морските региони в западната част на Индийския океан заедно с най-отдалечените региони на ЕС, разположени в този морски басейн.

2. КЪМ УСТОЙЧИВОСТ НА ОКЕАНИТЕ ДО 2030 Г.

Океанът и изменението на климата

Европейският съюз:

- ще подкрепя трети държави в осъществяването на техните действия, свързани с океаните, в рамките на националните последващи мерки за изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и ще насърчава природосъобразните решения;
- ще има водеща роля в договарянето в рамките на Международната морска организация на амбициозни и обвързани със срокове глобални цели за намаляване на емисиите на парникови газове, както и на стандарти и мерки за международния морски транспорт;
- ще намалява емисиите на парникови газове от морския транспорт в ЕС чрез увеличаване на използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива (инициатива FuelEU — сектор „Морско пространство“) и въвеждане на ценообразуване на въглеродните емисии (разширяване на обхвата на СТЕ на ЕС и върху морския сектор);
- ще подкрепя развитието на енергията от възобновяеми източници в морето чрез споделяне на опыта на ЕС с трети държави и подпомагане на научните изследвания и развитието на нови пазари. В съответствие с инициативата Global

⁶ ЕС поддържа няколко диалога на високо равнище с важни партньори, в допълнение към двете партньорства по въпросите на океаните с Канада и Китай.

⁷ В регионалната индикативна програма за Африка на юг от Сахара е отпусната индикативна сума от 180 млн. евро за пет регионални океански програми, които са идентифицирани и са в процес на изготвяне.

Gateway („Глобален портал“)⁸ ЕС ще подкрепя и инвестициите в енергия от възобновяеми източници в морето;

- *ще увеличава усилията си за запазване на функцията на океана като естествен „син въглерод“ чрез опазване и възстановяване на морските и крайбрежните екосистеми и залагане в законодателството на цели за възстановяване на екосистемите;⁹*
- *ще включва съображенията, свързани с изменението на климата, в работата на научните комитети на РОУР, РМК и други органи и инструменти, занимаващи се с опазването и управлението на морските живи ресурси, като например бъдещото споразумение за БРИНЮ, и активно ще насърчава определянето на допълнителни МЗЗ, включително от Комисията за опазване на антарктическите живи морски ресурси;*
- *ще насърчава извършването на повече научни изследвания върху повратни точки в екосистемите, обусловени от климата, ще се стреми към по-добро разбиране на кумулативните последици за екосистемите от комбинация от фактори, по-специално затопляне, намаляване на кислорода и подкиселяване, ще стимулира научните изследвания на океанския въглерод и покачването на морското равнище и свързаните с тях природосъобразни решения и ще увеличава иновативните, основани на океана решения за устойчиво смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него;*
- *ще насърчава ратифицирането и ефективното прилагане на Лондонския протокол и Решение X/33 на КБР и ще се стреми към по-добро разбиране на начина, по който залежалите в тези документи принципи на адекватна научна основа, оценка на риска и предпазливост се прилагат към основаните на океана дейности за поглъщане на въглерод.*

Борба със замърсяването на морската среда

Европейският съюз:

- ***ще участва активно в преговорите за правно обвързващо глобално споразумение за пластмасите;***
- *ще подкрепя чрез партньорства и сътрудничество за развитие изграждането на капацитет за противодействие и предотвратяване на замърсяването на морската среда от наземни и морски източници, включително риска от замърсяване от изхвърлени в морето боеприпаси, и ще насърчава управлението на отпадъците, устойчивото потребление и производство и подходите на кръговата икономика;*
- *ще подкрепя усилията на световно и регионално равнище, включително чрез включване на опазването на морската и крайбрежната среда в двустранните отношения, с цел запазване и възстановяване на качеството на морската среда и биологичното разнообразие;*
- *ще укрепва пристанищните приемни съоръжения в ЕС за събиране на отпадъци и други замърсяващи вещества от кораби, извършващи вътрешни и международни плавания, ще ги управлява в съответствие с принципите на кръговата икономика и*

⁸ JOIN(2020) 30 final.

⁹ COM(2020) 380 final.

ще инвестира допълнително в разкриването на незаконни изхвърляния на отпадъци от кораби и в подобряването на наказателното преследване на нарушителите.

Насърчаване на изпълнението на задълженията на държавите на знамето, които действат като отворени регистри;

Европейският съюз:

- ще възприеме проактивен подход, за да **гарантира, че държавите спазват международните си задължения като държави на знамето**, установени в международни конвенции (като ИМО, МОТ, Конвенция по морско право), **и носят пълна суверенна отговорност за своите регистри**, за да могат да покажат, че упражняват контрол върху дейностите на корабите, плаващи под тяхното знаме, като този въпрос бъде включен в съответните секторни двустранни диалози на ЕС със съответните държави (в областта на рибарството, морската безопасност, околната среда или основните трудови права);
- ще увеличи усилията си в рамките на диалози за ННН риболов, за да гарантира, че държавите спазват международните си задължения като държави на знамето, а в краен случай ще използва засягащи търговията мерки, свързани с определянето на трети държави като несътруднически в рамките на Регламента за ННН риболов;
- ще включва в съответните международни форуми проблемите, предизвиквани от широко разпространеното използване на отворени регистри от страна на корабособственици за заобикаляне на съществуващите правила и стандарти, както и възможността да се търси отговорност от действителните собственици за тези незаконни дейности. В подкрепа на тази дейност Комисията ще започне проучване за осветляване на бизнес моделите на операторите, използващи отворени регистри, и различните участници във функционирането на тези регистри, както и за предлагане на решения за установените проблеми;
- ще координира съответните политики с оглед на по-доброто преодоляване на слабостите, които стоят зад отворените регистри, и ще поставя помощта на ЕС за развитие в зависимост от по-доброто прилагане от страна на тези държави на ключови международни конвенции в областта на управлението на океаните (например Конвенцията по морско право и конвенциите на ИМО и МОТ).

Преход към устойчива синя икономика в глобален мащаб

Европейският съюз:

- ще работи за повишаване на устойчивостта на вноса на продукти от риболов, за които се ползват автономни тарифни квоти (АТК), като се опира на текущото проучване на ЕС¹⁰ в тази област;
- ще започне работа по рамка на Г-20 за развитие на синята икономика с цел да се определят и осигурят източници на дългосрочно финансиране за глобалния преход към устойчива синя икономика;

¹⁰ В процес на подготовка.

- ще продължи обсъждането във ФАО на всеобхватен и амбициозен набор от насоки за устойчива аквакултура въз основа на стратегическите насоки за устойчив и конкурентоспособен сектор на аквакултурите в ЕС;¹¹
- в рамките на мисията си „Възстановяване на нашите океани и води до 2030 г.“ ще изпробва решения за устойчива аквакултура и устойчиво рибарство, включително чрез намаляване на въздействието на риболовните уреди върху морските екосистеми;
- ще преразгледа пазарните стандарти на ЕС за продукти от риболов и аквакултури с оглед да се предоставя информация на потребителите и операторите по веригата на доставки относно ключови аспекти на устойчивостта на продуктите от ЕС и вносните продукти;
- ще подкрепя дейности, свързани с ръководени от бизнеса иновативни инициативи, започвайки с първото издание на проявата „BlueInvest Africa“.¹²

Интегрирано управление на океаните чрез морски защитени зони и морско пространствено планиране

Европейският съюз:

- ще засилва сътрудничеството с Междуправителствената океанографска комисия към ЮНЕСКО за насърчаване на морското пространствено планиране (МПП) в световен мащаб чрез ново партньорство, основано на съвместна петгодишна пътна карта, която ще бъде представена на Третата международна конференция по МПП в края на 2022 г.;
- ще работи с международни партньори за включването на морските защитени зони (МЗЗ) и на други ефективни природоохранителни мерки (ДЕПМ) в единна глобална стратегия за опазване на океана, за да се намалят антропогенният натиск и деградацията на океаните извън защитените зони;
- ще подкрепя регионалната координация и съвместни проекти за общо управление с цел определяне на екологично представителни и съгласувани мрежи от добре управлявани МЗЗ и ДЕПМ.

3. ОСИГУРЯВАНЕ НА СИГУРНОСТ И БЕЗОПАСНОСТ В МОРЕТО

Сигурност в морето

Европейският съюз:

- ще продължи да инвестира в морската сигурност и глобалното присъствие, по-специално чрез увеличаване на ученията с реални действия, акостирания в европейски пристанища, съвместни патрули, както и изграждане на капацитет (например до 2023 г. провеждане на морско учение с реални действия заедно с партньори в Индо-Тихоокеанския регион);
- ще консолидира и разшири военноморските операции на ЕС в Средиземно море и край бреговете на Сомалия;
- ще укрепва регионалните партньорства в морските зони от интерес и — въз основа на извлечените поуки от действащи програми (например SWAIMS,

¹¹ COM/2021/236 final.

¹² 7—8 септември 2022 г., Сейшелски острови.

PASSMAR, GoGIN, MASE, PSP, CRIMARIO¹³) — ще подобрява ситуационната осведоменост и морската сигурност в глобален мащаб;

- ще прилага координирано морско присъствие в други морски зони от интерес;
- ще разработва и укрепва механизмите на ЕС за повишаване на осведомеността за морската сигурност, като например общата среда за обмен на информация за морската област на ЕС (CISE) и проекта MARSUR за морски надзор до 2025 г.;¹⁴
- ще улеснява, когато е уместно, комуникацията и координацията между регионалните граждански и военни морски инициативи с цел подобряване на ситуационната осведоменост.

Безопасност на море и насърчаване на достойни условия на труд в световен мащаб

Европейският съюз:

- ще насърчава ратификацията и ефективното прилагане на Морската трудова конвенция на Международната организация на труда (МОТ) от 2006 г. и Конвенция № 188 на МОТ относно условията на труд в сектора на риболова;
- ще извърши оценка на транспонирането от държавите членки на Директива (ЕС) 2017/159, с която в правото на ЕС се въвежда Конвенция № 188, и ще предприеме всички подходящи мерки, ако дадена държава членка не транспонира правилно директивата в своята национална правна система;
- ще търси решение за проблеми, свързани с риболова, като например принудителния труд и други видове нарушения на основните трудови права, в рамките на съответните двустранни диалози и на регионални и международни форуми, включително когато са открити в контекста на борбата срещу ННН риболов;¹⁵
- ще подкрепя инициативите на ИМО за намаляване на екологичните рискове, свързани с морския транспорт (морски отпадъци, подводен шум, замърсяване на въздуха и водата) и риболовните дейности;
- ще преразгледа директивите, свързани с изискванията към държавата на знамето, държавния пристанищен контрол и разследването на морски произшествия¹⁶, за да вземе предвид промените в международната регулаторна среда и технологиите и да гарантира, че всички поуки, извлечени през последното десетилетие при прилагането на достиженията на правото на ЕС в тази област, са включени в законодателството на ЕС.

4. УВЕЛИЧАВАНЕ НА ЗНАНИЯТА ЗА ОКЕАНИТЕ

Европейският съюз:

¹³ SWAIMS — Подкрепа за интегрираната морска сигурност в Западна Африка, PASSMAR — Програма за подкрепа на стратегията за морска сигурност в Централна Африка, GoGIN — Междурегионална мрежа на Гвинейския залив, MASE — Регионална програма за морска сигурност, PSP — Програма за сигурност на пристанищата, CRIMARIO — Проект „Критични морски маршрути — Индийски океан“.

¹⁴ Очаква се CISE да започне да функционира в началото на 2024 г. Тя е разработена с цел улесняване на обмена на информация между органите за морско наблюдение в целия ЕС, включително гражданско-военното сътрудничество.

¹⁵ COM(2022) 66 final.

¹⁶ Директива 2009/21/ЕО, Директива 2009/16/ЕО, Директива 2009/18/ЕО.

- ще насърчава създаването на интердисциплинарен междуправителствен интерфейс между наука и политика в областта на устойчивостта на океаните — **Междуправителствен комитет по устойчивостта на океаните (IPOS)** — въз основа на приложимия експертен опит в световен мащаб и съществуващите научни органи;
- ще разширява услугата за мониторинг на морската среда на „Коперник“ като референтен източник на ЕС за услуги, свързани с океаните: предоставяне на услуги за наблюдение на океаните в реално време, прогнозиране и прогнозиране на климата;
- ще обединява усилията с партньори за създаване на системи за дългосрочно наблюдение и мониторинг на океаните в райони извън националната юрисдикция и подпомагане на дългосрочните наблюдения на океаните в глобалния юг чрез провеждане на обучения;
- ще изпълнява мисията на ЕС „Възстановяване на нашите океани и води до 2030 г.“ с нейните водещи проекти във всеки европейски морски басейн с цел насърчаване на научните изследвания и иновациите, насочени към разработването на подходящи за целта решения за справяне с предизвикателствата пред океаните както в ЕС, така и извън него;
- ще разработи „цифров близък на океана“ (EU DTO), за да се подпомогне интегрирането на цялата веригата за създаване на стойност от знания — от събирането на наблюдения до създаването на приложения за крайния потребител, както и за да се представи единен подход към международната дискусия и да се допринесе за международни инициативи като „Цифрови близнаци на океана“ (DITTO)¹⁷;
- ще продължава работата си в рамките на Обединението за научни изследвания на Атлантическия океан и инициативата „Черноморско взаимодействие“.

¹⁷ <https://www.oceandecade.org/actions/digital-twins-of-the-ocean-ditto/>